

„DE WEST.”

Veertiendaagsch Blad

gewijd aan de belangen van Nederlandsch West-Indië.

.....En bestaat er vooruitzicht, dat Holland eene provincie rijker zal worden door de droogmaking der Zuiderzee, men wende ook den blik westwaarts; ook daar is een parel aan de kroon van Nederland te veroveren door het herstel van de welvaart der Provincie Suriname.

(F. L. GERLING, 1887.)

Prijs per jaar f 3.—

Prijs der Advertentiën: f 0.20 per regel.

Gunstige voorwaarden bij contract.

Bureau van Redactie en Administratie:

Villa „ANNIE”

Gevers Deynootweg — Scheveningen.

Onder Redactie van J. CH. BLOK, met medewerking van verschillende autoriteiten op koloniaal gebied.

Voor abonnementen, enz. richt men zich tot het Bureau van Redactie en Administratie, of o.a. tot de Boekhandelaren VAN STOCKUM & Co., Buitenhof; de firma COUVÉE, Lange Poten; GEBR. BELINFANTE, Wagenstraat, en de HAAGSCHE BOEK- EN UITGEVERS-MPLJ, Spuistraat, allen te 's-Gravenhage.

Dit blad wordt, behalve aan de geabonneerden, in ruime oplaag en per post toegezonden aan velen in Nederland en in West-Indië.

INHOUD: Bericht. — Uit Suriname (part. correspondentie) III. — Ontmoedigend! — Van het Binnenhof. — Nieuws uit de West. — Handel en Nijverheid. — Feuilleton. — Familieberichten. — Ambtelijke tijdingen. — Advertentiën.

BERICHT.

Wij zullen, gelijk wij in ons vorig nummer meldden, dezer dagen aan hen die tot dusver ons blad geregeld ontvingen en ons niet meldden, dat zij geen abonnement begeeren, per post de quitantie van het verlopen 1ste kwartaal (ad f 0,75) doen toekomen.

Natuurlijk is van hen niemand verplicht, die quitantie te voldoen. De gratis-toezending brengt, even natuurlijk, niet de verplichting tot betaling van abonnement mee.

Wie „De West” niet begeert, weigere eenvoudig de quitantie, die slechts de betekenis heeft van een vriendelijke vraag.

UIT SURINAME.

(Particuliere Correspondentie)

III.

Paramaribo, 19 Jan.

Wij zijn weer eens behandeld in Den Haag.

Natuurlijk vluchtig, niet met de gewenschte aandacht.

't Is Suriname en de heeren zijn moe. Ze verlangen naar de Kerstvacantie.

Of wij er dan zoo op gesteld zijn, dat er lang en breed over ons gesproken wordt? Volstrekt niet, maar we zouden zoo gaarne wat meer willen voelen van ware belangstelling in ons land.

FEUILLETON.

VAN HET GOUDLAND.

Een rijke vondst.

II.

(Iets omtrent de routine.)

Wanneer men werkzaam wil zijn op 't gebied van goud-zoeken, in Suriname, moet men voorzien zijn van een vergunningsbewijs, afgegeven door het bestuur der kolonie. Het eenig middel daartoe is een geschreven permissie van den Gouverneur. Wanneer men van het benodigde bewijs voorzien is, kan eenieder met de voorbereidende werkzaamheden aanvangen. Die permissie, af te geven door den Gouverneur, kan alleen met behulp van een schriftelijk verzoek verkregen worden. In bedoelde petitie moeten voorkomen naam, voornamen en nationaliteit van den aanvrager, zijn verblijfplaats te Paramaribo en daarbij behoort dan tevens gevoegd te worden een plan van het gedeelte land, met omgeving, hetwelk hij wenscht te onderzoeken en voorts een approximatieve opgave van de uitgestrektheid.

De vergunning wordt aan één persoon gegeven voor ten hoogste 20.000 H.A. De permissie is geldig voor één jaar. Wanneer de onderzoeker concessie wil aanvragen voor het geheele terrein, dat hij heeft onderzocht of voor een gedeelte daarvan, heeft hij de voorkeur, indien de concessie ten minste wordt aangevraagd gedurende den termijn, die voor het onderzoek is toegestaan.

De meest gebruikelijke vorm is echter een concessie te verkrijgen. Concessies worden gegeven voor niet minder dan één jaar en voor ten hoogste 40 jaar wat betreft de uitgestrektheid van het terrein en voor hoogstens 20.000 H.A.

Een persoon, die goed te naam en faam bekend staat of een degelijke

In ons land zeg ik met opzet. Want ik weet wel — men heeft het ons wel laten merken — dat men van ons zelf niet bijzonder veel houdt.

Het rechte vertrouwen is er niet.

Zeg het maar ronduit, Nederland, want zoo is het.

We nemen aan, dat wij er zelf schuld van dragen, maar wanneer men heelemaal voorbijziet de waarheid, die er ligt in: „vertrouwen schenken maakt vertrouwen waard”, dan is er toch ook wel een beetje schuld aan de overzij.

Doch — ziedaar! — wij willen royaal zijn. Wij vragen geen vertrouwen in ons zelf, maar wel in ons land.

Dat land is groot. Nederland weet niet, hoe groot het is. Het heeft de grenzen nog niet eens behoorlijk afgebakend. Het weet van de bronnen der voornaamste rivieren niets. Het kent de volksstammen niet, die ver van de zee, hoog in de binnenlanden vermoedelijk wonen.

Ons land is rijk. Nederland weet niet, hoe rijk het is. Het heeft de bronnen niet onderzocht, die aan millioenen welvaart kunnen verzekeren. Wat weet het van de onuitputtelijke vruchtbaarheid van het lage land langs de kust van den Atlantischen Oceaan en langs de oevers bij de mondingen onzer rivieren? Anders zou het wel gezorgd hebben, dat er, wat het ook kostte, deugdelijke verkeersmiddelen waren gekomen, te land. Wat weet het van den mineralen rijkdom des lands, zelfs in het nabij gelegen Mindrinetiegebied? Niets. Anders zou er sinds lang een Johannesburg, niet door vreemdelingen, maar door Hollanders zelf, zijn gevestigd, en een stroom van menschen zijn gevoerd naar dit zoo goed als onbewoonde, overgrootte, wonderrijke land.

Dat dit zoo is, hoe blijkt het telken jare bij de behandeling der Surinaamsche begroting in de Tweede Kamer!

maatschappij kunnen gemakkelijk dergelijke concessies verkrijgen. Het verzoek om concessie moet vergezeld gaan van een schetskaartje, waarop de landstreek voorkomt, die men wenscht te exploiteeren en het zou wenschelijk zijn, indien de grenzen vastgesteld werden onder toezicht van een rijks-ambtenaar, daar het ook voor den concessionaris zelf van groot belang is, dat de grenzen van zijn gebied op onbetwistbare wijze worden vastgelegd.

Natuurlijk heeft het Gouvernement een klein recht op dit concessie-privilegie, maar dit wordt minder gedaan om er veel geld aan te verdienen dan wel bij wijze van waarborg voor de „bona fides” van den aanvrager.

Het recht is, inderdaad, zeer gering en als volgt vastgesteld:

Tien cents per H.A. gedurende het eerste en tweede jaar, 25 cents gedurende het 3de en 4de jaar en vijftig cents voor elk daaropvolgend jaar. Wanneer de concessionarissen in het bezit der verkregen rechten zijn, trachten zij werkvolk te verkrijgen, teneinde de exploitatie te kunnen beginnen.

De wetten en bepalingen der kolonie verbieden het gebruik van immigranten uit Engelsch-Indië of Engelsch-Indische werklieden, die door het Gouvernement binnen de kolonie Suriname zijn gebracht. Dit wordt veroorzaakt door een bepaling van het Engelsch-Indische Gouvernement, welke uitdrukkelijk vermeld, dat die lieden alleen voor landbouw-doeleinden mogen gebezigd worden. En, in waarheid, de beste werkkracht is nog steeds de neger-inboorling: afstammeling der negers, die in vroegen tijden naar Suriname gevoerd werden, teneinde aldaar op de plantages te werken.

De negers kunnen te Paramaribo in voldoende hoeveelheid worden aangeworven en kunnen dan al de benodigde werkzaamheden verrichten. Evenwel moeten eenige voorschriften bij het huren dier negers worden opgevolgd.

Het aanwerven moet gebeuren in tegenwoordigheid van den commissaris van politie of van diens vertegenwoordiger. De namen en nationaliteiten der

Men vestigt zijn aandacht op onderdeelen, op — vergeef me deze uitdrukking — keukengerij, op wat men gerust aan Bestuur en Kol. Staten kon en moest overlaten. Over centen valt men. Maar waar het op aan komt, wat op den voorgrond moest treden, waarop aller aandacht gevestigd moest zijn, de vraag: hoe zullen wij Suriname vooruitbrengen, dat pakt niet.

Als één lid zegt: — geen koeliescholen voor Britsch-Indiërs, die *onder contract* werken, — dan zegt de meerderheid, al kost het ook maar luttele honderde guldens en al wordt het aanbevolen door Regeering, Bestuur en Staten — geen koeliescholen! — Misschien wel mede, omdat er hier zoo tegen geschetterd is. Maar kan men in Nederland dan niet meer lezen? Heeft men niet gevoeld, dat het minder te doen was om de zaak zelve, maar hoofdzakelijk om den Agent-Generaal een hak te zetten? Heusch, is dat niet begrepen?

Het is waar, over het algemeen gevoelde men toen niets voor die scholen, maar als Bestuur en Staten en Regeering het ter bevordering van de immigratie wenschelijk vonden, dan had men er in moeten berusten. Over zulke dingen valt men niet, tenzij zij dienst kunnen doen om een vijand den voet dwars te zetten. En daarvoor laat zich de Kamer gebruiken!

Maar als vele leden de wenschelijkheid bepleiten in de afdelingen van een deugdelijk geologisch en mineralogisch onderzoek, iets wat al voor jaren had moeten gebeuren, en de Minister zegt, dat 't niet behoeft, zonder er degelijke gronden voor bij te brengen, dan houden de vele leden zich stil en probeeren niet eens eene meerderheid te vinden.

Dat, dat is het, wat ons hier pijnlijk treft.

Men versta mij wel. Ik heb dit niet gezegd om te verwijten — al klinkt het misschien zoo — want we kunnen er wel inkomen, dat wie hier nooit geweest is en afgaat op praatjes van menschen, die, onder den indruk van persoonlijke ervaringen, op het Surinaamsch leven afgeven, geen hoogen dunk van Suriname krijgt en het schouderophalend links laat liggen.

We hopen evenwel, dat men langzamerhand dat toch wel wat benepen standpunt zal verlaten.

Het is waar — er is geen Surinamer, die het zal ontkennen — in deze samenleving is veel, zeer veel primitiefs en gebrekkigs. We moeten hier ontzettend veel missen. Een vergelijking met Oost-Indië valt te onzen nadeele uit. Er is hier niet alleen veel kleinsteedsch, maar ook heel wat ongerechtigheid. Natuurlijk er zijn personen, op wie wat valt aan te merken, en in zoo'n kleine wereld weet ieder het. Alles is in zoo'n plaats ook dadelijk zoo gewichtig en 't neemt zulke groote afmetingen aan. Men kan hier zoo overdrijven, om maar indruk te maken.

Maar voelt men nu heusch niet, dat men daarnaar Suriname als kolonie nier mag beoordeelen? Ziet men werkelijk niet in, dat dit natuurlijk anders zou worden, indien aan de exploitatie onzer rijke bronnen met kracht de hand geslagen werd?

Als hier meer menschen komen — en dat zou dan gebeuren — als handel en nijverheid zich kunnen ontwikkelen, als neringdoenden zeker zijn van grooter debiet, als voor ambachtlieden in ruime mate werk te vinden is, als er leven en vertier komen — dan zal Suriname een geheel ander aanzien krijgen; dan zal het kleinzielige, want dat is overal, wel niet wijken, maar toch op den achtergrond worden gedrongen; dan zullen de talenten, die hier in Surinaamsche hoofden en harten sluimeren — ik ben er zeker van in niet geringe mate — tot ontwikkeling komen. En zoo keer ik tot het volk zelf terug. Dat volk is zoo kwaad niet.

Het heeft zijn gebreken als ieder ander volk, maar het heeft ook zijn

werk-gevers en werk-nemers worden in een daarvoor bestemd boek aangeeteekend, tegelijk met den duur der verbintenis en het toe te kennen loon. Daarbij wordt gevoegd de naam van het oord, waarheen de negers gezonden worden en het voorschot, 't welk ze ontvangen.

Het is namelijk gewoonte, een maand loon vooruit te betalen.

Zij ontvangen meestal f 1.25 per dag. Levensmiddelen en medicijnen krijgen ze vrij. Het wekelijksch ration, dat den neger-werkman toekomt, bestaat uit zes pond rijst, drie pond meel, twee pond gedroogde erwten, twee pond gezouten rund-vleesch, 1½ pond gezouten varkens-vleesch, een pond gedroogde visch, een pint suikersiroop en een kwart pond tabak. Dit alles kan, zeer billijk, te Paramaribo worden ingeslagen. Een medicijnkist wordt nimmer vergeten. Wanneer een werkman door ziekte onbekwaam wordt, houdt zijn loon op, maar blijft hij in 't genot van het ration levensmiddelen. Wanneer het te voorzien is, dat zijn toestand zorgwekkend worden zal of indien zich onmiddellijk een ziekte van ernstigen aard voordoet, moet de patiënt binnen 3 dagen nadat dit geconstateerd is, op kosten van den concessionaris naar Paramaribo worden opgezonden. Het totaal bedrag der kosten van een werkman, per dag-loon ration levensmiddelen, transport, medicijnen enz., medegerekend, — zal ongeveer een rijksdaalder bedragen.

Men moet van den neger-werkman echter niet al te veel verwachten. Hunne voorvaderen moesten werken op de suiker- en koffie-plantages met den blankofficier achter zich.

Zij werden meedoogenloos gegeeseld, mannen, vrouwen en kinderen, indien zij niet hard genoeg werkten. Die tijden zijn thans voorbij en de neger kan 't er nu beter van nemen. Maar zij moeten wel werken om te kunnen leven. Nu werken zij liever in de goudmijnen dan op de plantages en daardoor is het steeds mogelijk de noodige negers te Paramaribo aan te treffen, die zich onder de door het Gouvernement vastgestelde voorwaarden willen verbinden.

De meeste opzichters zijn blanken of z.g. „halfbloed.” Wanneer de negers in de mijn zijn, is het hun taak, hen aan 't werk te houden. Wanneer

deugden, zijn verborgen krachten. Helaas, ze zijn met veel onzuivers vermengd — ik kan dit gerust zeggen zonder dat iemand het mij euvel zal duiden — maar het beste deel vraagt om steun, om voorlichting, om leiding, om voorbeeld.

Het land is rijk aan kennis en goud, het volk is rijk aan geest en hart.

Maar beiden komen niet tot hun recht.

Ze willen ontgonnen worden.

Die taak rust op U, Nederland, zult gij in waarheid een Moederland zijn.

X.

ONTMOEDIGEND!

Wie met groote onpartijdigheid en met strenge objectiviteit den tegenwoordigen stand van zaken in onze West gadeslaat, moet tot de erkenning komen, dat daar ginds een „revival” wordt aanschouwd.

Hetgeen onze correspondent in Suriname, zoo bij uitstek tot oordeelen bevoegd en tevens zoo onkreukbaar-eerlijk in zijn mededeelingen, in zijn vorige correspondentie, tevens beknópt jaaroverzicht, meldde, was zeker in menig opzicht merkwaardig. Ook zijne conclusie was: Suriname gaat langzaam, doch zeker vooruit. En wanneer wij de West-Indische bladen doorloopen, komen wij tot hetzelfde, zeker aanmoedigend besluit.

Wij zien, hoe erkend wordt, dat de cacao-cultuur zich meer en meer uitbreidt en, al vereischt deze aanhoudende zorg en aandacht, wij maken ons sterk, (zegt „Onze West”) dat de toewijding, die daaraan wordt gegeven, ook in staat zal zijn, het gevaar te bezweren van zekere ziekteverschijnselen, die in het afgelopen jaar zich voordeden.

Minder bemoedigend is de toestand der koffie-cultuur, die men hier en daar geneigd schijnt successievelijk op te geven, om plaats te maken voor uitbreiding der cacao-aanplanting.

Gelukkig kan echter, ten aanzien van de rietsuikercultuur, op uitbreiding worden gewezen op de meeste ondernemingen.

Naast deze zeker niet ongunstige feiten mag ook gewezen worden op de uitbreiding, welke *de kleine landbouw* aanhoudend ondergaat door immigranten, die, voor en ten behoeve der groote plantages aangevoerd, na hun contracttijd te hebben volbracht, deze verlaten om hun eigen grondjes te bebouwen.

Voeg bij een en ander, de reeds thans verkregen resultaten van de tweede meer uitgebreide proefneming met de *tabakscultuur*, die de verwachting wettigen, dat naast onze bovengenoemde takken van den landbouw, deze cultuur eerlang een gewichtige plaats zal innemen.

Ook *de goud-industrie* verkeert in een toestand, die op *een groote ontwikkeling* wijst. Weliswaar konden de ondernemingen, die zich op machinale exploitatie van het alluvium toelagen, tot dusverre door leemte in de machines eensdeels, en onvoldoend bedrijfskapitaal anderdeels, op geen volledig succès wijzen: het feit, dat op een dezer ondernemingen, juist even vóór het sluiten van het jaar het bewijs is geleverd, dat de leemten met goed gevolg kunnen worden opgeheven, mag de verwachting doen uitspreken, dat te zijner tijd ook op de andere ondernemingen gelijk succès zal worden behaald. Maar afgescheiden hiervan, en voor een oogenblik aangenomen, dat machinale ontginning niet zal opleveren wat men daarvan verwacht, dan zal niet kunnen worden betwist, dat door deze werk-methode kwartsaders, welker aanwezigheid wel vermoed maar niet voldoende bewezen was, thans over aanzienlijke lengten zijn blootgelegd,

de negers niet nagereden worden, gaan ze luieren. Het klimaat werkt luiheid in de hand. Blanken kunnen er geen zwaar werk verrichten, maar de neger-inboorling kan gemakkelijk per dag een kub. Meter uitgraven en wasschen. Hij wordt dan volstrekt niet afgebeuld. Doch daartoe moet hij aangehouden worden.

De opzichters weten ze wel aan 't werk te houden en meestal wordt het boven-genoemd werk wel door den neger verricht.

Een bizonder lui neger zal hulpmiddelen te baat nemen om van het werk af te komen, b.v. door ziekte te simuleeren.

Door het loon dan *niet* uit te betalen maar alleen levensmiddelen te verstrekken, heeft men daar „een stokje voor gestoken.”

Somtijds loopt een neger weg nadat hem zijn voorschot is uitbetaald. Maar de politie is zeer waakzaam en weet de weglooper in den regel spoedig te achterhalen. Men heeft een zeer goede controle uitgedacht. Deze bestaat in politie-posten, die zich op onderling gelijke afstanden en niet te ver van elkaar verwijderd op de Suriname-rivier bevinden. De negers zijn voorzien van een boekje en moeten dit laten viseeren en afteekenen bij elken politie-post, dien zij langs komen. Elke boot die zulk een politie-post nadert, moet bijdraaien en er wordt aantekening gehouden van de namen der opvarenden, vanwaar zij komen en hoeveel goud zij medevoeren. Daar de waterweg de eenige verbinding vormt, is het op deze wijze gemakkelijk nauwkeurig toezicht te houden; het wegloopen is onmogelijk en het gouvernement is volkomen ingelicht omtrent den toestand van de goud-distrikten in de kolonie.

Wanneer een neger *alleen* door de politie-posten wil geraken, moet hij voorzien zijn van een schriftelijke machtiging, geteekend door den concessionaris. Het gouvernement beschermt dus zoowel den neger tegen afbeuling als den concessionaris tegen onrechtmatige handelingen van de zijde der inboorlingen. Een volgend maal hoop ik eens iets naders omtrent de eigenaardigheden der Surinaamsche goudvelden mede te deelen.

(Wordt vervolgd.)

WILHELMUS.

en voorts, dat deze omstandigheid er toe heeft geleid, dat reeds nu ernstig de hand is geslagen aan den aanleg van mijnen, *zoodat eerlang* (zegt „Onze West”) *de goud-industrie op duurzamen grondslag zal zijn gevestigd*. Onze meening hieromtrent staat niet op zich zelve, maar berust op de uitspraak van de vele mijnexperts, die in den jongsten tijd de goudvelden hebben bezocht en van wie verscheidene ertoe overgegaan zijn om zelf concessie aan te vragen en hun tijd en geld daaraan te besteden.

* * *

Teekenen dus van verblijvende aard, die bewijzen, welk een schat het kleine Nederland in de West bezit.

En toch! . . .

Hoe weinig, hoe bitter weinig belangstelling. Hoe luttel wil en kracht om de kolonie, die het moederland, naar steun hunkerend en smachtend toch, eenmaal tot stut en hulp kon zijn, in haar rijke ontwikkeling te schragen.

Het voortreffelijk geredigeerde West-Indische blad „Onze West” wijst daar met enkele woorden op, naar aanleiding van de behandeling der jongste W.-I. begrooting in het Parlement.

De behandeling van deze begrooting heeft, volgens genoemd orgaan, duidelijk de stemming der Kamer doen blijken in zake Surinaamsche aangelegenheden. Waar de Kamer toch eenvoudig berust na haar uitgedrukt verlangen, dat van rijkswege een geoloog ten behoeve der Surinaamsche goudindustrie worde aangesteld, in de verklaring van den Minister, dat

de zaak daarvoor nog niet rijp is, en zich neerlegt bij een advies tot vermindering der Begrooting, niettegenstaande die vermindering in strijd is met de inzichten van Regeering en Bestuur, daar is het duidelijk, dat in de politieke zaken bij de Kamer de hoofdfactor is: de geldkwestie.

Iedereen gevoelt, dat de ontwikkeling van de binnenlanden ten zeerste bevorderd zou worden door een telephonische verbinding van de stations met de hoofdplaats, — de Regeering daarentegen acht den toestand voor een dergelijk werk nog niet rijp, tenzij, tegen alle regelen in, particulieren het zelf tot stand brengen. De Kamer berustte in de opinie van den Minister, inzooverre gewijzigd, dat de controle over de verbinding in casu toch bij het Gouvernement zou verblijven.

Vraagt men, dat van regeeringswege een onderzoek worde ingesteld naar de bodemgesteldheid van het hinterland of naar de bronnen van de rivier Suriname, dan heet het, dat een dergelijk onderzoek niet op den weg ligt van de Regeering en dat wel, niettegenstaande wij meer dan twee eeuwen in het bezit zijn van een kolonie zonder iets af te weten van het hoogere deel van de rivier, aan welker boorden onze voornaamste nederzettingen gevonden worden!

Het is inderdaad te hopen, dat de belangstelling, die zich hier en daar voor Suriname begint te openbaren, spoedig tot gevolg zal hebben, dat deze halfslachtige politiek voor een betere wijke.

Van het Binnenhof.

EERSTE KAMER.

In de Tweede Kamer is de heer Pyttersen, in den Senaat de oud-Gouverneur Van Asch van Wijck de eenige, die bij de begrooting van Suriname iets te zeggen of te vragen heeft.

Ditmaal bepaalde de heer Van Asch van Wijck er zich toe om, in verband met den finantieelen toestand der kolonie, er zijne teleurstelling over te kennen te geven, dat de toepassing der verordeningen tot invoering van nieuwe belastingen, voor welke de Gouverneur zich zooveel moeite heeft gegeven en die tot vervanging moesten dienen van het hoofdgeld en het recht van patent, door den minister van Koloniën werd geschorst. Vooral voorzoover dat de verhooging van het invoerrecht op het gedistilleerd betreft, raakt de schorsing ernstig het belang van den handel. Spr. vroeg den minister van Financiën, welke redenen den minister van Koloniën tot bedoelde schorsing kunnen hebben bewogen.

Voorts op de groote kosten, die ten laste van het Immigratiefonds komen, wijzende, meende de heer Van Asch van Wijck, dat het vervoer van Javaansche immigranten niet per stoomschip over ons land behoeft te geschieden, maar per zeilschip over Britsch-Indië kan plaats hebben. Voor eene goede behandeling van de koelies kan dan evengoed gezorgd worden. Spr. erkende het belang van de Nederlandsche stoomvaart-maatschappijen, dat het vervoer over hare lijnen plaats hebbe, maar op de kosten, die ten laste van het Immigratiefonds komen, maakt dit een al te groot verschil. Voor elken Javaanschen immigrant, die over Amsterdam wordt vervoerd, moet f 310 betaald worden, terwijl de transportkosten over Britsch-Indië slechts f 219 per man bedragen. En dat verschil zou ten goede komen aan de planters, van wie men in billijkheid geen hogere bijdrage in de kosten kan vorderen. Mocht men er intusschen op staan het vervoer te blijven leiden over Amsterdam, dan behoort althans gezorgd te worden, dat de kosten niet meer bedragen dan het vervoer per zeilschap vordert.

De heer Van Asch van Wijck werd (bij ontstentenis van den minister Cremer, door ongesteldheid en een droevig sterfgeval in zijn gezin weerhouden) door den minister Pierson beantwoord. Hetgeen de premier had te zeggen, was echter bijzonder vaag en onbeduidend. De heer Pierson bepaalde zich tot de banaliteit, dat de minister van Koloniën in den finantieelen toestand van Suriname „aanleiding had gevonden, vooralsnog de heffing van het hoofdgeld en van het patentrecht te moeten bestendigen.” Naar aanleiding van de schorsing van het inwerkingtreden van de nieuwe verordeningen, heeft de Gouverneur van Suriname bezwaren bij den minister van Koloniën ingebracht, welke dezen geleid hebben tot het instellen van een nader onderzoek. Mocht daaruit blijken, dat

tegen de invoering geen bezwaren meer bestaan, dan zal hij de Koningin zeker adviseeren, de verordeningen te bekrachtigen. Het tijdstip van invoering zou dan zonder bezwaar voor de belanghebbenden nog met 1 Maart konningeschieden.

Bij de regeling van het vervoer van de Javaansche immigranten in Suriname — zei de minister nog — staat volstrekt niet het belang van de Nederlandsche stoomvaart-maatschappijen op den voorgrond. Maar de agent-generaal voor de immigratie had zeer ernstig bezwaar gemaakt tegen het direct vervoer van Java naar Suriname. De zaak „zal intusschen worden nagegaan en wanneer zonder bezwaar aan den wensch van den heer Van Asch van Wijck kan worden voldaan, zal de minister van Koloniën zeker niet nalaten te bevorderen, dat de belangrijke kosten bespaard worden. . .”

NIEUWS UIT DE WEST.

De Agent-Generaal publiceert een staat, waaruit blijkt, dat in het afgelopen jaar werden ingevoerd 616 Britsch-Indische- en 560 Javaansche immigranten, in het geheel alzoo 1176 immigranten.

* * *

De heeren ds. C. Hoekstra, predikant der Evang. Luth. Gemeente, en D. Schuitemaker, commissaris van politie, moeten plan hebben om in April of Mei a. s. voor 1 jaar of meer naar Patria te gaan, ten einde hun geschokte gezondheid te restaureeren.

* * *

Blijkens opgave in het „G. A. B.” bedroeg de *goudproductie* gedurende het afgelopen jaar 864 kilogram en 990.4 gram.

Volgens „De Surinamer” werd gedurende het afgelopen jaar 826.730.6 gram goud aangevoerd uit de verschillende placers in de kolonie. Dit blad schrijft:

„Wel heeft voor eenigen tijd het gerucht geloopt, dat de Mij Suriname een groote hoeveelheid goud gevonden had, maar dat gerucht is gebleken niet juist te zijn geweest. Daarvan toch is niets officieel bekend.”

„Gedurende de eerste helft van Januari — schrijft „Onze West” — vertrokken in het geheel van uit Paramaribo naar de goudvelden 1179 arbeiders, terwijl voor de balata-industrie 113 man naar het bosch trokken.

„Bij een vergelijking van deze opgave met mededeelingen voorkomende in de Demerarische bladen blijkt dat het aantal naar de goudvelden vertrokken arbeiders van hier in verhouding dat van Demerara verre in de schaduw stelt.”

* * *

Koloniale Staten.

In de den 17n Jan. gehouden zitting der Koloniale Staten is behandeld de niet-afkondiging van de

verordeningen betreffende de afschaffing van de patenten en van het hoofdgeld.

Aan het verslag in „de Surinamer” is het volgende ontleend:

„Met gloed werd de afkeuring, die in de kolonie algemeen is, van het beleid van den minister, die, om de bekende reden (zie hieronder) aan H. M. de Koningin de vernietiging van de bedoelde verordeningen in overweging had gegeven, uitgesproken.

„Alle sprekers kwamen in hoofdzaak hierop neer, dat het niet aanging bij de beoordeeling van de gevolgen van de belasting-wijzigingen, alleen het oog te slaan op het jaar 1899, maar dat behoorlijk mede moeten worden gerekend de uitkomsten van 1898, door die wijzigingen hoofdzakelijk verkregen, die allergunstigst waren.

„Besloten werd door tusschenkomst van den gedelegeerde in de vergadering aanwezig, den minister alle gegevens te verstrekken omtrent de financieele gevolgen van de belastingverordeningen, welken den minister zouden kunnen terugbrengen van zijne onjuiste meening, dat in 1899 bij afschaffing van patent en hoofdgeld, de schatkist schade zoude lijden; opdat die afschaffing alsnog zoude kunnen plaats hebben.

„Den sprekers werd herhaaldelijk met daverend applaus van de publieke tribunes de instemming der toehoorders te kennen gegeven.

De procureur-generaal verklaarde zich bereid tot het overbrengen van het verzoek aan den gouverneur”.

* * *

„De Surinamer” vernam uit den mond van den heer Da Costa dat, volgens hem gedane mededeeling van betrouwbare zijde, de kolonie over het dienstjaar 1898 niet alleen geen subsidie van het moederland zal behoeven, maar zelfs een batig saldo van eenige duizenden zal hebben.

HANDEL EN NIJVERHEID.

Goud-industrie.

De eerste dagen van dit jaar kenmerkten zich door buitengewone drukte op het gebied der goud-industrie.

De „Guyana Goud Placer-Mpij” is begonnen met de expeditie van een tweehonderdtal arbeiders naar haar placer, waar men nog steeds bezig is met onderzoek van kwartsgangen en alluviale goudwassching.

De heeren W. S. Edwards en Daily, de laatste goudondernemer uit Klondyke vertrokken, met een groot aantal arbeiders naar het placer der „Dutch Guyana Concessions Limd”, in de Saramacca. Twee steenezels werden medegenomen voor vervoer van bagage. Als een bijzonderheid deelen wij mede, dat mevr. Daily mede den tocht heeft ondernomen.

De Transvaalsche heeren De Veer en V. d. Sterr zonden hunne eerste expeditie, bestaande uit een

twintigtal arbeiders, naar de door hen verkregen concessie ten westen van Berg en Dal. Het doel is prospectie van kwarts en van alluviaal terrein beiden.

Ook de Mpij. „Suriname” zal een expeditie van plm. 50 arbeiders opzenden om de prospecties voort te zetten in de streek tusschen Sarakreek en Tapanahony. De geologen zullen eenige dagen later vertrekken. Met de tramweg-opname vorderde men tot de waterscheiding van de Sarakreek en Tapanahony.

Ondanks hevige regenbuien is de waterstand nog niet beteekenend toegenomen, daar de uitgedroogde grond alles absorbeerde. Binnen enkele dagen hoopt men echter op het placer van de „Mindrinetie Gold Mining Cie” de machinale exploitatie te kunnen hervatten.

Tabak.

Door den heer J. O. Harken zijn in de laatste jaren proeven genomen met den aanplant van tabak in de bovenlanden.

Het resultaat van deze op kleine schaal genomen proeven is van dien aard geweest, dat in het vorige jaar door den heer Harken, in vereeniging met eenige op het gebied der tabakscultuur in Ned.-Indië bekende vermogende mannen, besloten werd, de proeven op breeder schaal voort te zetten, waartoe een deskundige zich naar Suriname begaf.

Overtuigd van het groote belang van het slagen van deze pogingen voor de kolonie, heeft de Gouverneur den heer Harken zijn medewerking en steun toegezegd. Hij heeft daarom aan de Koloniale Staten ter goedkeuring aangeboden een verordening betreffende het verleen, aan genoemden heer Harken, van een vergunning tot het instellen van een onderzoek naar de geschiktheid van terreinen voor tabakscultuur. Deze terreinen zijn gelegen ten Noorden van Berg-en-Dal, tusschen de Saramacca- en Suriname-rivieren en zich verder West-

en Oostwaarts van die rivieren uitstreckende en een gedeelte van het stroomgebied van de Tempati omvattende, tot een gezamenlijke uitgestrektheid van 125.000 H.A.

De vergunning zal kosteloos worden verleend voor den tijd van 10 jaren, ingaande met de dagteekening ervan. Ze kan, onder goedkeuring van den Gouverneur, aan een in Nederland of in Suriname gevestigde vennootschap worden overgedragen.

Gedurende den tijd, waarvoor de vergunning verleend is, zal de houder ervan gedeelten van de in onderzoek gegeven terreinen, met inachtneming van de daaromtrent bestaande bepalingen, in allodialen eigendom en erfelijk bezit kunnen aanvragen, tot een maximum van 50.000 H.A. De te kiezen terreinen zullen geen geringere oppervlakte dan van 500 H.A. mogen hebben.

De rechten van de Maatschappij „Suriname” op terreinen, in de landstreek gelegen bezuiden Paramaribo, tusschen de Suriname- en de Marowijne-rivieren, blijven geheel intact.

FAMILIE-BERICHTEN.

Paramaribo, 15 Jan. '99.

ONDERTROUWD.

Paramaribo. P. J. Beijse en M. H. Blue. W. Haps en L. C. Steeg.

AMBTELIJKE TIJDINGEN.

Concessie verleend tot ontginning van delfstoffen.

A. Th. Mezade en A. Weiser, 200 H. A., Saramacca t. O.

Hernieuwde concessie tot ontginning van delfstoffen:

Nederl. Handel-Mpij, 5000 H. A., Suriname t. O.
H. G. Scholsberg, 200 H. A., Lawa t. W.
J. G. von Hemert, 5000 H. A., Coppename t. O.

Verleende concessies tot ontginning van delfstoffen:

A. A. Samson, 200 H. A., Suriname t. O.
Mpij. Suriname, 400 H. A., Suriname t. O.

Vergunning tot onderzoek naar balata:

J. E. Triebels ± 16131,25 H. A., Suriname t. W.

Opnieuw afgestaan tot exploitatie van balata aan:

A. F. C. Curiel en M. C. Rodrigues, 939,5 H. A., Saramacca t. W.

H. M. Simons, 33569,514 H. A., Suriname t. W.

Concessie verleend tot ontginning van delfstoffen aan:

G. Gessel, 200 H. A., Suriname t. W.

A. R. Emanuels, 250 H. A., Saramacca t. W.

F. A. Pufflijk, 200 H. A., Saramacca t. W.

G. J. Vanner, 500 H. A., Saramacca t. W.

Ontslagen: de Agent v. p. 3e kl. B. F. Manstra.

Gewap. burgermacht te Coronie:

Bevorderd: tot 1e Luit. de 2e Luit. H. K. L. Janssen

Benoemd: tot 2e Luit. de adj. onderoff. J. H. Rodgers.

tot 2e Luit. à la suite, de schutter C. P. Heckers.

Benoemd: tijdelijk, als hoofdverpleger krankzinnigengesticht, de gepasp. sergeant-majoor der infanterie A. Dolstra; tot klerk-administr. van financ. de surnumerair M. Lichtveld; tot surnumerair bij den algemeenen dienst admin. van financ. de volontair J. A. Nahar;

tot militaire leden van het Mil. Gerechtshof, voor 1899, de navolgende officieren: J. H. Teunis, O. A. Peters, J. H. Masman en F. Smith; plaatsvervangend lid, de 1e-luit.-adj. B. J. Ephraim.

ADVERTENTIËN.

L. HOORENMAN.

'S-GRAVENHAGE

PRINSESTRAAT 29

FOTOGRAFIE-ARTIKELEN.

Chemicaliën, Albuminpapieren, droge Platen, Camera's Objectieven, enz.

Zending naar Oost- en West-Indië.

Prijscouranten gratis en franco.

Volledig onderricht.

Spaansche Edelwijn.

Heerlijkste en krachtigste wijn, dien in Nederland en Ned. Oost-Indië gedronken wordt. Eenige contractant voor Oost-Indië: Volks-Apotheek **Malang**. Monsters en conditiën gratis naar West-Indië.

Eenig Importeur:

W. F. NOMAN,
SCHEVENINGEN.

Hofleverancier van H. M. de Koningin.

Van Houweninge & IJsselsteijn,
FLEURISTEN,

LANGE HOUTSTRAAT 27.

Fournisseurs de la Cour.

Chocolat et Dessert

A. WIJNMAN. Noordeinde 7.

Van Oudheusden & Van Gelder,

32 RAAMSTRAAT 32.

Aleen Vertegenwoordigers Zuid-Holland:

Gebrüder Perzina.

Pianofabriek opgericht 1871.

Courante Modellen.

f 525.—, f 750.—.

Kon. Nederlandsche Boek- en Kunsthandel.

VAN

M. M. COUVÉE.

Lange Poten 41.

's-Gravenhage.

TELEPHOON No. 290.

Kantoor- en Schoolbehoefden.

Luxe-Artikelen, enz.